

เทศน์เช้า วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๙

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ สังฆธรรมเป็นสังฆธรรม ใครที่มีอำนาจวาสนาเท่านั้นที่จะแสวงหาสังฆธรรมสิ่งนั้นได้ ถ้าแสวงหาสังฆธรรมสิ่งนั้นได้ก็แสวงหาในใจของตนเท่านั้น ในใจของตนเท่านั้นนะ

นักศึกษา เห็นไหม นักเรียนนักศึกษาไปศึกษามาเพื่อความรู้ เราศึกษากัน ศึกษาเพื่อเอาความรู้ เอาความรู้แล้วต้องเป็นวิชาชีพ วิชาชีพเราต้องพยายามฝึกหัดของเราเพื่อประกอบสัมมาอาชีพะ ถ้าใครประกอบสัมมาอาชีพะขึ้นมาเพื่อเป็นประโยชน์กับชีวิตนี้ ถ้าชีวิตนี้มันมีประโยชน์ มีประโยชน์เพื่ออะไร ประโยชน์เพื่อชาติเพื่อตระกูลเท่านั้น

แต่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา รื้อภพหรือชาติ รื้อภพหรือชาติ ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย แล้วสิ้นแล้ว แล้วจบแล้ว นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีคุณค่ามหาศาล แต่พวกเรามันไปค้นชินใจ พอค้นชินขึ้นมา สิ่งสังฆธรรมอันนั้นมันก็ด้อยค่าลงไป ด้อยค่าลงไปทีไหน ที่ว่าฉันรู้แล้วๆ ใจ ฉันรู้แล้ว ฉันเข้าใจทั้งนั้นนะ แต่เข้าใจขึ้นมาสิ่งใดมีแต่ความทุกข์ในหัวใจทั้งนั้นนะ

คูสิ นักวิทยาศาสตร์ สภาวะแวดล้อม เขาศึกษาอากาศนะ อากาศมันให้อาหาร ถ้าสภาวะอากาศที่ดีจะให้อาหารของคน คนเราอยู่ได้ สภาวะอากาศสมบูรณ์ อากาศที่ดี อากาศที่ดี สภาวะแวดล้อมๆ เวล่านักวิทยาศาสตร์เขาศึกษาทิศทางของลม ทิศทางของอากาศว่าสภาวะแวดล้อมมันจะให้ผลประโยชน์หรือจะให้โทษกับสิ่งมีชีวิต เขาค้นคว้าของเขาๆ ถ้าใครค้นคว้าของเขา ใครคุมความรู้มัน เขาคาดการณ์ล่วงหน้าได้หมดเลย พอเขาคาดการณ์ล่วงหน้า เขาเป็นคนกำหนดความเป็นไปของโลกนี้พูดถึงนักวิทยาศาสตร์เขาคิดของเขาเนาะ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่สภาวะแวดล้อมในหัวใจ การเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่เรามืดบอด ที่เราไม่เข้าใจ แล้วไม่มีใครเข้าใจได้ ถ้าไม่มีใครเข้าใจได้ เรา

เข้าใจได้อย่างไร ถ้าเข้าใจได้ เรามาวัดมาด้วยกันเพื่อสิ่งใด มาเพื่อเสียดสละทาน การทำทานของเรานี้ทำทานเพื่อให้จิตใจมันเข้มแข็งขึ้นมา ถ้าจิตใจเข้มแข็งขึ้นมา มันมีเหตุมีผลไง

ทุกคนบอกเป็นคนดี แล้วทุกคนต้องไปวัดๆ ไปทำไม ไปทำไม ไปวัดทำไม อยู่บ้านเมียก็ค้าอยู่ แล้ว ไปวัดก็ให้พระค้าเข้าเข้าไปอีก แล้วมันจะมีความหมายอะไร นี่ไง เวลาคิด คิดไปอย่างนั้นนะ อยู่ที่บ้าน เมีย ครอบครัวมีปัญหาขึ้น เพราะมันเป็นความเข้าใจผิดกัน มันเป็นความไม่ลงรอยกัน

ไปวัดไปวา เวลาจะขึ้นเข้ามา ขึ้นมุทรพย์ๆ แต่ถ้าเราขึ้นมุทรพย์ เราไม่รู้จักมุทรพย์ขึ้นมา ไปวัด เวลาเทศน์ เทศน์คือการสั่งสอน การสั่งสอนขึ้นมาก็ว่าดีว่าดีขึ้น ว่าดีว่าดีแล้วก็มีความรู้ๆ ความรู้ที่ไหน

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺทิตานญฺจ เสวนา ไม่คบคนพาล ถ้าคบคนพาล คนพาลพาลพาไปหาผิด เวลาคบเพื่อน เพื่อนพาไปก็พาไปแต่สิ่งทางโลกของเขา แล้วทางโลกของเขายังส่งออกเท่าไร ยิ่งชวนชวนเท่าไร ยิ่งว่าเป็นสมบัติของตน แล้วมันได้สิ่งใดมา

ถ้ามันเป็นความถูกต้องดีงามเขาเรียกว่าบารมีธรรม ถ้ามีคุณธรรม ธรรมาภิบาล ได้มาถูกต้องดีงามขึ้นมา มันก็เป็นความถูกต้องดีงามของโลก ถ้าได้มาด้วยกุศลขึ้นมา ด้วยความทุกข์ความยากขึ้นมา มันได้แต่บาปแต่กรรมทั้งนั้นนะ ไปกว้านเอาสิ่งนั้นมาเผาตนเอง

เวลาความรู้ในหัวใจขึ้นมา เวลาวิชา คุณติ เวลาบมารๆ มารจากในหัวใจไง สภาวะแวดล้อมภายในใจ ถ้าสภาวะแวดล้อมภายใน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมารู้คัน จะรู้คันที่นี้ไง

เวลาเข้าใจ คนเราเวียนว่ายตายเกิด เพราะเราเวียนว่ายตายเกิด เพราะทรมานตนๆ อยู่กันนั้น การทรมานก็ทรมานโลก ทรมานร่างกาย ทรมานสมบัติที่เราได้มาเป็นมนุษย์ การเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เวลาบอกการเกิดเป็นมนุษย์นี้เป็นอริยทรัพย์ มันเป็นอริยทรัพย์ตรงไหนละ เราเกิดเป็นมนุษย์มันเป็นอริยทรัพย์ตรงไหน

อริยทรัพย์โดยการเกิดนั้นแหละ เพราะเกิดขึ้นมาได้ภพได้ชาติมา ได้ภพได้ชาติมาทำไม ได้ภพได้ชาติมา คุณติ ได้ภพได้ชาติมาก็เป็นทารกไร้เดียงสา ถ้าพ่อแม่ไม่คุ้มครองดูแล ตายหมด เวลาสัตว์มันเกิดขึ้นมา มันเกิดขึ้นมามันเลี้ยงชีพได้เป็นบางชนิด ไม่ต้องอาศัยพ่ออาศัยแม่ มันเลี้ยงชีพมันได้เลย

ไอ้เนี่ยเกิดมาพ่อแม่ไม่เลี้ยง ตายหมดแหละ แล้วพ่อแม่ต้องเลี้ยงมา เลี้ยงมาเพราะสายบุญสายกรรมไง เพราะเราเกิดมา อภิชาตบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ไง สิ่งที่เกิดมาแล้วทำลายครอบครัวของคนไหน นี่ไง นี่มันมาจากไหนละ มันมาจากไหน ใครไปสร้างให้ กรรมทั้งนั้นนะ การกระทำของเราเนี่ย ละมันสร้างมา สายบุญสายกรรมขึ้นมาไง พอเกิดขึ้นมาแล้ว พ่อแม่เลี้ยงดูฟูมฟักมา ถ้าฟูมฟักขึ้นมา พ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูกเพราะให้ชีวิตนี้มา นี่ไง มันมีค่าไง

เวลาอยู่ในท้อง ๕ เดือนก็มีค่าแล้ว คลอดออกมาให้มีชีวิตมาก็มีค่าแล้ว เวลาดื่มกินเลือดในอกก็มีค่าแล้ว แล้วยังให้มีการศึกษามาอีก ให้ศึกษามาแล้วให้มีอาชีพขึ้นมา ถึงว่าเป็นพระอรหันต์ของลูกไหม เป็นพระอรหันต์ของลูก แต่เป็นพระอรหันต์ของลูกก็เป็นพระอรหันต์ในวัฏฏะไง ก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไง เพราะเราก็เป็นพ่อเป็นแม่คนทั้งนั้นนะ

เราเกิดมาเป็นลูก เพราะเรามีพ่อแม่แล้ว ถ้ามีครอบครัวขึ้นมา เราก็จะเป็นพ่อเป็นแม่เขา แล้วมันก็เป็นสายเวรสายกรรม มันก็จะต่อเนื่องกันไป นี่ไง มันต่อเนื่องกันไป การเกิดเป็นมนุษย์มันมีคุณค่า มันมีคุณค่าตรงไหน เพราะเกิดเป็นมนุษย์มันมีร่างกายนี้ไง

เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหมนะ เขากินทิพย์สมบัติ ทิพย์สมบัติคือว่ามันไม่มีตลาด ไม่มีการแลกเปลี่ยน ไม่มีสิ่งใดทั้งสิ้น มันเกิดมาจากบุญกุศล ถ้าเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ถึงเวลาแล้วเทวดา อินทร์ พรหมเขาวัดกันด้วยสมบัติ เวลาพระอินทร์ก็ปกครองเทวดา มาใส่บาตรพระก็สสปะเพราะอะไร เพราะว่าเทวดาของเขา แสงเขามากกว่า คือทรัพย์เขามากกว่า ผู้ปกครองทรัพย์น้อยกว่า

นี่ไง เวลาพระกัสสปะเวลาเข้าฉานสมาบัติ ออกจากฉานสมาบัติจะไปโปรดคนจนๆ ใจจะไปโปรดช่างทอหูก พระอินทร์ปลอมเป็นคนจนใจ ปลอมเป็นนายช่างทอผ้า ทำเป็นทุกข์เป็นยาก พระกัสสปะมาก็จะไปโปรดใจ เวลาใส่บาตรมาแล้ว พระอินทร์นะ ปลอมอย่างไร ของจากเทวดามาใส่บาตรมันก็คุณค่าแตกต่างกับเขา เวลาแตกต่างกับเขา พระกัสสปะกำหนดจิตดูเลย “มหาบพิช มหาบพิช อย่าจีโกงสิ เขาจะโปรดคนทุกข์คนยาก”

“ข้าพเจ้านี้แหละคนทุกข์คนยาก” พระอินทร์นี้แหละคนทุกข์คนยาก ยากเพราะอะไร ยากเพราะเราคือยกว่าเขา มันมาใส่บาตรก็เพราะต้องการบุญอันนี้เพื่อจะเอาแสงใจ

เวลาทิพย์สมบัติฯ เขาอยู่กันอย่างไร เวลาโลก โลกเขาอยู่อย่างไร ทิพย์สมบัติของเขา เขาไม่ต้องแลกเปลี่ยนของเขา เขามีทิพย์สมบัติของเขา แต่เวลาเขาหมดอายุขัยของเขา เขาหมดอาหารของเขา เวลาเขาตายไป เขาตายไปเขาไปเกิดที่ไหน เพราะเขาใช้บุญกุศลของเขาไปแล้วจะไปเกิดที่ไหน

นี่ไง เราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มันมีร่างกาย ร่างกายมันบีบคั้นมา ถ้าร่างกายบีบคั้นมา ด้วยความเสมอภาคๆ โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ ความเสมอภาคกับเขา เราก็ปากกัดตีนถีบเพื่อความเสมอภาคกับมนุษย์ ประชาธิปไตยๆ แต่ทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จสักที เพราะมันไม่มีบุญกุศลของมันไง

แต่เราเกิดเป็นมนุษย์ เรามีสิทธิมีเสรีภาพ มีการกระทำ ถ้าใครมีสติปัญญา เวลาทำมาหากิน เราทุกข์เรายาก ทำไมต้องมาบากบั่นอยู่อย่างนี้ บากบั่นอยู่อย่างนี้แล้วทำคุณงามความดี สร้างคุณงามความดี เกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหมก็แล้วแต่ หมดอายุขัยก็ต้องเวียนมาเกิดอีก เกิดเป็นมนุษย์สร้างทรัพย์สมบัติไว้มหาศาลเลย เพราะใช้จ่ายเฉพาะปัจจัย ๔ เราเท่านั้น ทำไมเราต้องมาตรากตรำอยู่อย่างนี้ ทำไมเราต้องตรากตรำอยู่อย่างนี้ ถ้ามีสติมีปัญญามันคิดไง นี่ไง สมบัติทางโลกๆ

อำนาจวาสนาบารมี เห็นไหม คนเรากาบซ้อนเงินซ้อนทองมาเกิด เกิดมาเพราะบุญกุศลพาเกิด คนเกิดมาด้วยความทุกข์ความยาก เวลาเด็กกตัญญูๆ สิ มันบากบั่นของมัน มันเลี้ยงพ่อเลี้ยงแม่ มันมาเช็ดขี้เช็ดเยี่ยวป้อนยาตายายของมัน มันทำอะไร เพราะจิตใจเขาสูงส่ง จิตใจเขาดี เด็กกตัญญูๆ เขาทำของเขา เพื่อประโยชน์กับเขา นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเรามีความรู้ตึกนึกคิดของเรา เราจะเอาประโยชน์กับเรา มันอยู่ที่ไหนล่ะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมโดยชอบ โดยสภาวะแวดล้อมภายในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัญญาอารมณ์ที่มันเกิดขึ้นมานั้นเป็นกิเลสทั้งนั้น กิเลสเพราะอวิชามันพาคิดพาทำ ใครจะมีความรู้ความเห็นมากน้อยขนาดไหนมันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาของโลกทั้งนั้นนะ ปัญญาของโลกคือทรัพย์สมบัติแสวงหามาเพื่อตนๆ เพื่ออยู่กับโลกนี้ไง ใครเกิดมา เกิดมาก็อยากมีศักยภาพ อยากเป็นจักรพรรดิ จะเป็นผู้ที่สูงส่ง...ตายหมดเลย

แล้วเกิดเป็นมนุษย์มีคุณค่า คุณค่าตรงนี้ไง คุณค่าตรงที่เรามีการกระทำนี้ไง ถ้าคุณค่าที่มีการกระทำ คุณค่าที่มันมีสติปัญญา เราเกิดมาเป็นมนุษย์ มนุษย์เวลาเกิดมา พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะได้

เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่าการจนเป็นพระอรหันต์ไปทั้งหมด

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นมนุษย์ไง เพราะมนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ ๕ ธาตุ ๔ และขันธ ๕ มันบีบคั้น คนเกิดมาต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย มันต้องมีอาหารการกิน สิ่งนี้มันเดือนเราตลอดเวลา มันทุกข์ๆ มันเดือนเราตลอดเวลา แต่เราไม่รู้ เราจะเอาสุขๆ แล้วเราก็บอกทำบุญกุศลแล้วก็ให้รำให้รวย ให้มันมากมาย

รำรวยนี้มันเป็นพาหะ มันเป็นเครื่องดำเนินนะ ชีวิตของคนเรา เรายังมีความสุข ความสงบ ความระบับใช้ไหม พระเราบวชมา พระมีอำนาจวาสนาบาปมีไปอยู่ที่ไหน ปัจจัยเครื่องอาศัยมันก็ไม่ขาดไม่แคลนจนเกินไป พระเราบางองค์ถ้ามันไม่มีอำนาจวาสนา อำนาจวาสนาเขาแค่นี้ มันก็แล้วแต่อำนาจวาสนาของเราไง มันจะมีสิ่งใดเราก็พอใจ พอใจกับความเป็นไปของเรา เพราะเราสร้างมาอย่างนี้ๆ

เราเป็นคนสร้างมา เราทำมาทั้งนั้น แล้วถ้าเราทำมาทั้งนั้น เราไม่มีบุญกุศลขึ้นมา คุณิ เขาใส่บาตรอยู่ทุกวัน เวลาเป็นพระมา เรายินชบาตพุ่มนี้ก็ได้อยู่แล้ว บังเอิญพุ่มนี้เขาไปถูกระ เขาไม่อยู่ นี่เขาทำของเขาอยู่ ถ้าเป็นอำนาจวาสนามันทำให้คลาดเคลื่อนไปตลอด มันทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้ขาดแคลนไปตลอด ถ้าคนไม่มีอำนาจวาสนา คนที่สร้างบุญกุศลมาอย่างนั้น

แต่คนที่เขาสร้างอำนาจวาสนามานะ 'ไม่รู้มาจากไหน' วันนี้เขาอยากทำบุญของเขา วันนี้เขาอยากจะมาใส่บาตร มันได้ไปทั้งนั้นนะ แต่ถ้าไม่มีอำนาจวาสนา เขาจะตั้งใจจะใส่ เขาใส่ทุกวัน วันนั้นบังเอิญเขาติดธุระ 'ไม่ใส่' มันเกิดจากอะไรละ มันเกิดจากอะไร ใครไปบังคับบัญชามัน ใครไปบงการมันละ มันเกิดขึ้นเองๆ ความเกิดขึ้นเองอันนั้นมันมีเหตุมีปัจจัยของเขา ฉะนั้น มันเป็นเรื่องของโลก เราไม่ไปสนใจ เราสนใจสภาวะแวดล้อมในใจของเราไป ทุกข์ไหม

เพราะทุกข์อยู่ที่นี่ไง เราเกิดเป็นมนุษย์ไง ลัทธิประเสริฐมีสติปัญญาไง เราถึงแสวงหาของเราไง เราเชื่อธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเราให้เสียสละๆ ความเสียสละนี้มันเป็นธรรมะที่จะออมหอมสังคมให้ร่มเย็นเป็นสุขไง ไม่เห็นแก่ตัวไง คนที่ไม่เห็นแก่ตัวอยู่ร่วมกันมันมีความสุขไหม

ทุกคนมีแต่เห็นแก่ตัว ทุกคนต่างเม้มไว้ ทุกคนต่างซ่อนเร้นไว้ ทุกคนมีแต่ได้ แล้วก็ให้คน
ทุกข์คนยาก แล้วของก็กองไว้อยู่นั่นนะ ให้มันเนาให้มันเสียอยู่นั่นนะ

แต่ถ้ามันมีการเสียสละขึ้นมา มีน้ำใจ มีน้ำใจขึ้นมา มันเกิดอำนาจวาสนาบารมีขึ้นมาแล้ว เรา
ก็ยังมึ้นน้ำใจต่อเขา พอมีน้ำใจต่อเขา เขาไว้ว่างใจต่อเรา มันพูดคุยสิ่งใดมันก็ราบรื่นไปหมด มันจะ
พูดคุยสิ่งใดมันก็เข้าใจกันทั้งนั้นนะ แต่ถ้ามันระแวงต่อกัน มันไม่ไว้ใจต่อกัน พูดคุยสิ่งใดมันก็ไม่เข้าใจ
กันทั้งนั้นนะ

นี่ไง การเสียสละทานก็เพื่อสังคม ถ้าสังคมสงบร่มเย็นนะ สมณะชีพรามณ์จะได้มีโอกาส
ประพฤติปฏิบัติ ถ้าเกิดศึกเกิดสงคราม เกิดการแย่งชิงกัน จะมานั่งพุทโธๆ อยู่หรือ จะพุทโธๆ อยู่ต่อเมื่อ
สังคมมันสงบระงับ สังคมร่มเย็น ร่มเย็นมาจากไหนละ

นี่ร่มเย็น สหชาติ ใครเกิดพร้อมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกอย่างจะดีงามไปหมด ถ้า
ดีงามไปหมดนะ ขนาดดีงามไปหมด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทิ้งพระไปจำพรรษาอยู่กับช้าง
อยู่กับลิง เพราะมนุษย์ คน คนมีปัญหาไปทั้งนั้น แล้วทุกคนก็มีความทุกข์ไปทั้งนั้นนะ ที่นี้ปัญหาของเราไง ถ้า
ปัญหาของเรา เราจะแก้ไขของเราไง นี่ไง **อตุตา หิ อตุตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ธรรมชาติขององค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐตรึงนี้

ลัทธิศาสนาอื่นเขาจะเชื่อพระเจ้า เชื่อคนบงการ เชื่อคนชี้นำ อย่างนั้นเราไปเข้าเจ้าเข้าทรงเขา
ก็ พัง! เหมือนกัน ทุกข์ขนาดไหนมา พัง! “ลูกช้างมีความสุขไหม”

“มี”

กลับไปยังมีความสุข เขายังคับให้มันสุข

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า **อตุตา หิ อตุตโน นาโถ** ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ทำคุณงาม
ความดีจะได้ไปเกิดเป็นพระเป็นเจ้า ไปเกิดเป็นสูงเป็นส่งขึ้นไปเพราะคุณงามความดีของเรา ทำบาป
อกุศลจะตกนรกเวจีจะลงไปต่ำด้อยของเรา ถ้าทำคุณงามความดีของเรา บุญกุศลของเรา เรามาเกิดเป็น
มนุษย์ เป็นมนุษย์ขึ้นมาก็เป็นมนุษย์ที่ต่ำด้อย ถ้าเป็นมนุษย์ที่สูงส่ง มนุษย์สูงส่งต่ำด้อยตรงไหน ตรงที่
หัวใจนี้ไง ตรงที่ความคิดดีงามนี้

ความคิดที่ดีงามๆ คนเราจะแก้ไขทุกสิ่งทุกอย่างด้วยปัญญา คนมีสติมีปัญญามันแก้ไขของมัน มีเหตุขัดข้อง มันแก้ไขได้ จะทำสัมมาอาชีวะ มันก็มีสติมีปัญญาของมันทั้งนั้น จะทำสิ่งใด ปัญญาๆ นี่แหละ แล้วปัญญาอย่างนี้เป็นปัญญาโลกียปัญญา ปัญญาทางโลก

แต่ถ้าจะประพฤติปฏิบัติต้องทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ถ้าใจสงบระงับขึ้นมา มันพ้นจากอวิชชา พ้นจากการเห็นแก่ตัว พ้นจากตัวตนของตน ไม่ใช่สัตว์ ไม่ใช่บุคคล ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่เขา แล้วมันคืออะไรล่ะ? สัมมาสมาธิ

ถ้าสัมมาสมาธิมันฝึกหัดของมัน มันเกิดปัญญาขึ้นมา จะเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา ถ้าเกิดภาวนามยปัญญาขึ้นมา ภาวนาเกิดขึ้นจากสติปัฏฐาน ๔ คำว่า “สติปัฏฐาน ๔” เกิดจากสัมโพธิมรรค เกิดจากต่างๆ ธรรมะมันเป็นขั้นเป็นตอนของมันขึ้นไป ถ้าเป็นขั้นเป็นตอน มันจะเป็นความจริงขึ้นมา อย่างนี้ ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาอย่างนี้ ที่เรามาวัดมาวากัน มาเพื่อตรงนี้ มาวัดมาวาเพื่อหัวใจของเราให้มันเข้มแข็งขึ้นมา เพื่อหัวใจให้มีหลักขึ้นมา

แล้วถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา ให้มันเกิดเป็นปัญญาจากมรรคจากผล ไม่ใช่เกิดจากสัญญา เกิดจากความจำ เกิดจากขี้โกง เห็นธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมะเป็นธรรมดาๆ ฉันทรู้หมดนี่ไง สภาวะธรรมชาติไง สภาวะแวดล้อมของโลกนี้ทุกคนเกิดมาก็ใช้ร่วมกันไง อากาศหายใจ หายใจร่วมกันไง เวลาเป็นสารพิษมันเป็นคาร์บอนไดออกไซด์ หายใจเข้าไปสิ วีนี่ทำไมล่ะ

นี่ก็เหมือนกัน ธรรมะเป็นธรรมดาๆ มันก็เป็นสัจจะความจริงอันนั้นนะ แต่เวลามันเกิด มันเกิดในใจเรานะ ถ้าจิตมันสงบแล้วมันเกิดมรรคเกิดผลขึ้นมา มันเกิดภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา

ฉะนั้น เวลาสูงส่งขึ้นมา สติ สมาธิ ปัญญา ทาน ศีล ภาวนา เวลาครูบาอาจารย์ของเราท่านถึงสอนให้ โยมบากบั่นกันมา เสียสละกันมา เสียสละเพื่อทาน แล้วถ้ามีความปกติของใจมันก็มีศีลในใจของตน แล้วถ้าเกิดมีภาวนามยปัญญา ปัญญาที่รู้ถอนนะ

เห็นไหม เรียนกันอยากจบดอกเตอร์ เวลาภาวนามยปัญญา เวลาเกิดขึ้นนะ เอโก ธมฺโม ธรรมอันเอกปฏิกอยู่กลางหัวใจ หน่อของพุทธะ เวลามันเกิดขึ้นมาแล้วมันต้องไปแสวงหาใคร เราทำของเราขึ้นมาเองทั้งนั้นนะ ที่มาฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ ฟังธรรมเพื่อย้อนกลับมาที่หัวใจเรานี้แหละ

ครูบาอาจารย์ขึ้นมาก็คำสาธุ เคารพบูชา เพราะท่านประพฤติปฏิบัติของท่านมา พอประพฤติปฏิบัติของท่านมา ท่านมีหลักมีเกณฑ์ของท่าน ท่านถึงพยายามโน้มน้าวชี้แนะเราอยู่นี่ใจ หัวใจที่สูงส่งพยายามจะชักนำให้เราสูงขึ้นนะ สูงขึ้นไปในสังขารม ไม้ที่สูงขึ้นมาจากธาตุ จากวัตถุ จากชื่อเสียงเกียรติยศเกียรติคุณ เราทิ้งมันมาทั้งนั้นนะ เราทิ้งมันมาแล้วกลับไปหามันนี่ น่าเศร้า

เราทั้งหลายมาแล้วมาเป็นพระ แล้วแสวงหาอะไรถ้าไม่แสวงหาสังขารม ไม่แสวงหาสังขารม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอโก ธมฺโม ธรรมอันเอก แล้วสั่งสอนเราๆ ทุกคน เป้าหมายอยู่ที่นั่น แต่มันไหลไปทำอะไรกัน

นี่พูดถึงเวลาถ้าเรามีสติปัญญาขึ้นมา มันเตือนตนได้ทั้งนั้นนะ ถ้ามันเตือนตนได้ เตือนตนได้นี้เรื่องของสติปัญญาอารมณ์นะ แล้วเกิดมรรคเกิดผลในใจขึ้นมา อันนี้ประเสริฐมาก แล้วประเสริฐขึ้นมา มันเกิดขึ้นมาจากหัวใจของตน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงว่าให้เป็นปัจจัยตั้ง เป็นสันติภูมิจึง ไม่เชื่อใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ให้เชื่อแม้แต่ครูบาอาจารย์ของเราสอน ถ้าจิตมันมีสติปัญญาขึ้นมาแล้ว แต่เริ่มต้นเราก็อ้างไปก่อน เชื่อฟังไปก่อนแล้วฝึกหัดๆ

พอฝึกหัด ถ้ามันตามทันแล้วนะ ถ้าอาจารย์โกหกนะ โอ้โฮ! อาจารย์โกหกกว่า ถ้าเราเป็นจริง มันเทียบได้เลย มันรู้ทันที มันรู้หมด ถ้ามันไม่รู้มันจะเป็นวิชา เป็นสังขารมขึ้นมาได้อย่างไร ถ้ามันรู้ขึ้นมา เป็นความจริงขึ้นมา อันนั้นนะ สังขารมอันนั้นนะที่เราแสวงหากัน แสวงหาเพื่ออันนี้ เพื่อประโยชน์กับใจของเรา

วันนี้วันพระ พระเป็นผู้ประเสริฐ พุทธะอยู่กลางหัวใจของเรา พุทธะอยู่กลางหัวอกนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสถิตอยู่กลางหัวใจเรานี้ ถ้าเรารื้อค้นเจอพุทธะของเรา เจอธรรมะของเรา เจอสังฆะของเรา เราจะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในหัวใจของเรา เอวัง